

ئاقسۆڭەز گېزىتى

阿克蘇報

1992 - يىل 1 - ئاينىڭ 1 - كۈنى (چارشەنبە) 4014 - سان
 بىرلىككە كەلگەن نومۇرى: 0024/Z - 65GN پوچتا ۋە كالىت نوومۇرى: 36 - 57
 «ئاقسۆڭەز گېزىتى» ئىدارىسى نەشىر قىلدى

ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكىنى ئېچىۋېتىش جەريانىدا پۇختا قەدەملەر بىلەن تەرەققىي قىلايلى

«خەلق گېزىتى» نىڭ يېڭى يىل باشماقالمىسى

چوڭ ۋە ئوتتۇرا كارخانىلارنى ياخشى باشقۇرۇش، يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتىنى كۆپەيتىش توغرىسىدىكى قارارنى ئىستىمالدىن ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈش لازىم. پەن - تېخنىكا بىرىنچى ئىشلەپچىقىرىش كۈچى، تۈرلۈك قۇرۇلۇش ئىشلىرىنى پەن - تېخنىكا تەرەققىياتىغا تايىنىش ۋە ئەمگەكچىلەرنىڭ سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش يولىغا يۆتكەش كېرەك.

باشماقالمىدا مۇنداق كۆرسىتىلمىدۇ: «بۇ يىللىق ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋەزىپىلىرىنى ئورۇنداش ھەم دە 90 - يىللاردىكى كۈرەش نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنىڭ ئاچقۇچى - ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ئېچىۋېتىشنى كېڭەيتىش. باشماقالمىدا مۇنداق كۆرسىتىلمىدۇ: «سەگەكلىك بىلەن شۇنى كۆرۈشىمىز كېرەككى، ئىسلاھات ئارقىلىق ھازىر يۈرگۈزۈلۈۋاتقان تۈزۈلمىدىكى بىر قانچە نۇقتىلار چىقىرىپ تاشلانغان بولسىمۇ، لېكىن يەنە نۇرغۇن نۇقتىلار چىقىرىپ تاشلانمىدى؛ ئىسلاھات ئارقىلىق خەلقنىڭ ئىككى تەرىپىنى ئىنتايىن زور دەرىجىدە قوزغىتىلغان بولسىمۇ، لېكىن يەنە نۇرغۇن جەھەتتىكى ئىشلار قوزغىلىشى كۈتمەكتە، ئىسلاھات ئارقىلىق سوتسىيالىستىك تۈزۈمنىڭ ئەۋزەللىكى ئىنتايىن زور دەرىجىدە جارى قىلدۇرۇلغان بولسىمۇ، تېخى تۇلۇق جارى قىلدۇرۇلمىدى، ئىسلاھاتقا زىمىن يەنە ئىنتايىن كەڭ، ئىسلاھاتنىڭ ۋەزىپىسى يەنىلا ئىنتايىن ئېغىر، تۈزەش، ياخشىلاشنىڭ ئاساسلىق ۋەزىپىسى ئاساسىي جەھەتتىن تاماملانغان شارائىت ئاستىدا، بىز پۇرسەتنى قولدىن بەرمەي، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرىشىمىز، ئېچىۋېتىشنى كېڭەيتىشىمىز، شۇ ئارقىلىق ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشىمىز لازىم. مەركىزىي كومىتېتنىڭ خىزمەت يىغىنى ۋە 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 8 - ئومۇمىي يىغىنىدا ئوتتۇرىغا قويۇلغان كارخانا ئىسلاھاتى ۋە يېزا ئىسلاھاتىنىڭ ۋەزىپىسىنى ئىشلىتىش، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكىنى ئېچىۋېتىش جەريانىدا پۇختا قەدەملەر بىلەن تەرەققىي قىلىشى كېرەك» دەپ مەسئۇلىيەت ئۆزگەرتكەن بولغاچقا، پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقى يولداش جىياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە بىر نىيەت - بىر مەقسەت تە پۇختا قەدەملەر بىلەن جۇڭگوچە سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇش يولىنى بويلاپ داۋاملىق ئالغا بېسىمى لازىم. بۇ بىر يىللىق ئەمەلىيەت ئارقىلىق، پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ 10 - يىللىق پىلان ۋە 8 - بەش يىللىق پىلاندا ئوتتۇرىغا قويۇلغان كۈرەش نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشقا قارىتا ئىشەنچسىز تېخىمۇ يېتەرلىك، ئىرادىسى تېخىمۇ زور بولدى».

باشماقالمىدا مۇنۇلار كۆرسىتىلمىدۇ: «يېڭى يىل ئىچىدە، پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ ۋەزىپىسى - يولداش جىياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەتەپتىكى تېخىمۇ زىچ ئۇيۇشۇپ، پارتىيەنىڭ 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيانقى يولداش دېڭىشياۋنىڭ يادرولۇقىدىكى 3 - نۆۋەتلىك رەھبەرلىك كولاكتىمى ئېچىپ بەرگەن يولنى بويلاپ تەۋرەنمەي ئالغا بېسىپ، پارتىيەنىڭ ئاساسىي لۇشىنى ئومۇميۈزلۈك ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئېچىۋېتىشنى كېڭەيتىپ، ئىلگىرىنىڭ سىياسىي، ئىقتىسادىي ۋە جەمئىيەتنىڭ مۇقىم تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتىن ئىبارەت».

شىنخۇئا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 31 - يانۋار خەۋەرى. «خەلق گېزىتى» يېڭى يىل مۇناسىۋىتى بىلەن «ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكىنى ئېچىۋېتىش جەريانىدا پۇختا قەدەملەر بىلەن تەرەققىي قىلايلى» دېگەن تېمىدا يېڭى يىل بېغىشلەمىسى ئېلان قىلدى.

باشماقالمىدا مۇنداق دېيىلمىدۇ: «ئەمدىلا ئۆتۈپ كەتكەن بىر يىل خەلق ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ 10 - يىللىق پىلانى ۋە 8 - بەش يىللىق پىلاننىڭ تۈنجى يىلى. بۇ بىر يىلدا خەلق ئارا ۋەزىيەت ئۆزگەرگەن بولغاچقا، پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقى يولداش جىياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە بىر نىيەت - بىر مەقسەت تە پۇختا قەدەملەر بىلەن جۇڭگوچە سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇش يولىنى بويلاپ داۋاملىق ئالغا بېسىمى لازىم. بۇ بىر يىللىق ئەمەلىيەت ئارقىلىق، پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ 10 - يىللىق پىلان ۋە 8 - بەش يىللىق پىلاندا ئوتتۇرىغا قويۇلغان كۈرەش نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشقا قارىتا ئىشەنچسىز تېخىمۇ يېتەرلىك، ئىرادىسى تېخىمۇ زور بولدى».

باشماقالمىدا مۇنۇلار كۆرسىتىلمىدۇ: «يېڭى يىل ئىچىدە، پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ ۋەزىپىسى - يولداش جىياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەتەپتىكى تېخىمۇ زىچ ئۇيۇشۇپ، پارتىيەنىڭ 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيانقى يولداش دېڭىشياۋنىڭ يادرولۇقىدىكى 3 - نۆۋەتلىك رەھبەرلىك كولاكتىمى ئېچىپ بەرگەن يولنى بويلاپ تەۋرەنمەي ئالغا بېسىپ، پارتىيەنىڭ ئاساسىي لۇشىنى ئومۇميۈزلۈك ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئېچىۋېتىشنى كېڭەيتىپ، ئىلگىرىنىڭ سىياسىي، ئىقتىسادىي ۋە جەمئىيەتنىڭ مۇقىم تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتىن ئىبارەت».

ئاشلىق مەھسۇلاتىنى مۇقىملاشتۇرۇش، پاختا مەھسۇلاتىنى ئاشۇرۇش، خەلقنى، ناھەيىتى بېيىتمەشتىن ئىبارەت يېتەكچى ئىدىيىدە چىڭ تۇرغانلىقىمىز،

1991 - يىلى ۋىلايىتىمىز دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق

ئومۇميۈزلۈك مول ھوسۇل ئالدى

ئۆز خەۋىرىمىز. ۋىلايىتىمىزدىكى ھەر مىللەت ئاممىسى ۋە كادىرلىق رەھبەرلىك ئورتاق تىرىشچانلىق كۆرسىتىشى ئارقىسىدا، ئەتىيازلىق ئۈشۈك، يەر تەۋرەش، قۇرغاقچىلىق، مۆلۈك قاتارلىق تۈرلۈك تەبىئىي ئاپەتلەر ئۈستىدىن غەلبە قىلىپ، 1991 - يىلى ۋىلايىتىمىز دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق، ئورمانچىلىقتىن ئىبارەت ھەر قايسى كەسىپلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىشىدا يىل بېشىدا ۋىلايەتلىك ئۈچ دەرىجىلىك كادىرلار يىغىنىدا ئوتتۇرىغا قويۇلغان ۋەزىپىلەرنى ئومۇميۈزلۈك ئاشۇرۇپ ئورۇنداپ، ۋىلايەتلىك پارتكوم، مەمۇرىي مەھكىمە ئوتتۇرىغا قويغان دېھقانچىلىقتىن ئۇدا 11 - يىل، چارۋىچىلىقتىن ئۇدا 14 - يىل مول ھوسۇل ئېلىشىنى قولغا كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت كۈرەش نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇردى. ۋىلايەت بويىچە ئاشلىقنىڭ ئومۇمىي مەھسۇلاتى 750 مىڭ توننىغا، چىڭىتلىك پاختا مەھسۇلاتى 80 مىڭ توننىغا، چارۋىلارنىڭ يىل ئاخىرىدا قوتاندا ساقلىنىش سانى 2 مىليون 810 مىڭ 200 تۇتاققا

ئالدىنقى يىلدىكى مەھسۇلاتىغا قارىغاندا 38 كىلوگرام ئاشۇرۇش، ئالدىنقى يىلدىكىدىن بەش كىلوگرام كۆپەيدى. 1991 - يىلى ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش جەريانىدا، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش قۇرۇلمىسىنى تەڭشەشتە يېڭى تەرەققىياتلار قولغا كەلتۈرۈلدى. ئاشلىق مەھسۇلاتىنى ئاشۇرۇش ۋە ئۆزىگەمۇ ئىشەنچ ئالدىنى شەرتى ئاستىدا، پاختا ئىشلەپچىقىرىشنى داۋاملىق كېڭەيتىپ، ئاشلىق، پاختا ھوسۇلىنى ئومۇمىي مەھسۇلاتى، بىرلىك مەھسۇلاتى ۋە دەرىجىسىنى ماس قەدەمدە ئاشۇرۇشنى ئەمەلگە ئاشۇردى. ئەمەلىيەت ئىسپاتلىدىكى، ئەمەلىيەتنى چىقىرىش قىلىپ، تېرىقچىلىقنىڭ ئىچكى قۇرۇلمىسىنى مۇۋاپىق تەڭشەش - يېزا ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، دېھقانلارنى بېيىتمەشنىڭ ئۈنۈملۈك يولى. 1991 - يىلىنىڭ 1985 - يىلى بىلەن سېلىشتۇرغاندا، ئاشلىق كۆلۈمى سەل پەل ئازايتىلدى. بىراق، بىرلىك مەھسۇلات يۇقىرى كۆتۈرۈلگەچكە، ئومۇمىي

ئالدىنقى يىلدىكى مەھسۇلاتىغا قارىغاندا 50 يۈزەندىن ئارتۇق كۆپەيدى. 1991 - يىلى ۋىلايىتىمىز يېزا ئىگىلىكى مۇقىم تەرەققىي قىلغان بىر يىل بولدى. يېزىلاردىكى سوتسىيالىستىك ئىدىيەنى تەربىيە ۋە پارتىيە ياچىيىكىسىنى يادرو قىلغان ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتىنى يۈرۈشلەشتۈرۈش قۇرۇلۇشى مول ھوسۇل ئېلىشقا ئىدىيە جەھەتتىن ئاساس ياراتتى. يېزا ئىسلاھاتىنىڭ چوڭقۇرلىشىشى، بىر تۇتاش باشقۇرۇش بىلەن تارقاق باشقۇرۇش بىرلەشتۈرۈلگەن قوش قاتلاملىق ئىگىلىك باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنىڭ پەيدىن - پەي مۇكەممەللىشىشى دەپ قانلارنى كۆپ ئىقتىدارلىق مۇلازىمەت بىلەن تەمىنلىدى. «دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىش پىلانى» ۋە «پەن - تېخنىكا كۈرۈشى ھۆددىگە ئېلىشى» نى يولغا قويۇش ئارقىلىق، يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسىنىڭ كېڭەيىشى ۋە ئومۇملىشىشى تېزلىتىلىپ، يەنە تەبىئىي مەھسۇلات ئا-

يۈزلۈك ئاشۇرۇپ ئوردۇن تاپ، ۋىلا- يەتلىك پارتكوم، مەمۇرىي مەھكىمە ئوتتۇرىغا قويغان دېھقانچىلىق مەھسۇلاتى 11 - يىلى، چارۋىچىلىقتىن ئۇدا 14 - يىلى مول ھوسۇل ئېلىشنى قولغا كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت كۈدىش نىشانىنى تەييارلىدى. ۋىلايەت بويىچە ئاشلىقنىڭ ئومۇمىي مەھسۇلاتى 750 مىڭ توننىغا، چىكىملىك پاختا مەھسۇلاتى 80 مىڭ توننىغا، چارۋىلارنىڭ يىلى ئاخىرىدا قوتاندا ساقلانمىش سانى 3 مىليون 810 مىڭ 300 تۇپساققا يېتىپ، ئاشلىق، پاختا، چارۋا مەھسۇلاتى بىردەك ئالدىنقى يىلدىكىدىن ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدىن پاختا مەھسۇلاتىنىڭ ئېشىش نىسبىتى بىر قەدەر يۇقىرى بولدى. پۈتۈن يىرى يىلدا 137 مىڭ مو ئوزمان بەرپا قىلىنىپ، پىلاندىكى 120 مىڭ مودىن 14.2% ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى. دى. يېزا ئىقتىسادىنىڭ تەرەققىياتىدىكى ئۆزگىرىش كىشىنى خۇ-

قۇرۇش بىلەن تارقاق باشقۇرۇش بىرلەشتۈرۈلگەن قوش قاتلاملىق ئىگىلىك باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنىڭ پەيدىن-پەي مۇكەممەللىشىشى دەپ قانلارنى كۆپ ئىقتىدارلىق مۇلازىمەت بىلەن تەمىنلىدى. «دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىش پىلانى» ۋە «پەن-تېخنىكا گۇرۇھى ھۆددىگە ئېلىشى» نى يولغا قويۇش ئارقىلىق، يېزا ئىگىلىك پەن-تېخنىكىسىنىڭ كېمىيىشى ۋە ئومۇملىشىشى تېزلىتىلىپ، پەننىڭ تايىنىپ مەھسۇلات ئاشۇرۇلۇپ ئۈنۈم ئۆستۈرۈلگەنلىكىدىن، دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرۇش ئاكتىپچانلىقى زور دەرىجىدە قوزغىتىلدى. ئۆتكەن يىلى ئەتمىيازلىق تېرىلغۇ يەتتىدە، ۋىلايەت بويىچە دېھقانچىلىق ئىشلەپچىقىرىش ۋاسىتىلىرىنى سېتىۋېلىش ئومۇمى سوممىسى 155 مىليون 373 مىڭ يۈەن گە يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 33.31% كۆپەيدى. دېھقانچى-

نىڭ ئومۇمىي مەھسۇلاتى، بىرلىك مەھسۇلاتى ۋە دەرىجىسىنى ئاس قەدەمدە ئاشۇرۇشنى ئەمەلگە ئاشۇردى. ئەمەلىيەت ئىسپاتلىدىكى، ئەمەلىيەتنى چىقىرىش قىلىپ، تېرىلغۇچىلىقنىڭ ئىچكى قۇرۇلمىسىنى مۇۋاپىق تەرتىپتە يېزا ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، دېھقانلارنى بېھىملىشىنى ئۈنۈملۈك يول. 1991-يىلىنى 1985 - يىلى بىلەن سېلىشتۇرغاندا، ئاشلىق كۆلۈمى سەل-سەل ئازايىتىلدى. بىراق، بىرلىك مەھسۇلات يۇقىرى كۆتۈرۈلگەچكە، ئومۇمىي مەھسۇلات 33% ئاشتى. پاختىنىڭ كۆلۈمى كۆپەيدى. بىرلىك مەھسۇلات ۋە ئومۇمىي مەھسۇلات ئايرىم-ئايرىم ھالدا 47% ۋە 39.6% ئاشتى. يېزىلاردىكى دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى بىر قاتلىمدا يېقىنلاشتى. زور كۆپ ساندىكى دېھقانلار قورساقلىق توق، كىمىمى پۈتۈن بولۇش مەقسىتىنى ئاساسەن ھەل قىلىۋالدى.

باشماقالمدا مۇنۇلار كۆرسىتىلدى: «يېڭى يىلى ئىچىدە، پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن خەلقنىڭ ۋەزىپىسى - يولداش جىيانك زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزى كومىتېتىنىڭ ئەتراپىغا تېخىمۇ زىچ ئۇيۇشۇپ، پارتىيىنىڭ 11-نۆ-ۋەتلىك مەركىزى كومىتېتى 3-نومۇمىي يىغىنىدىن بۇيانقى يولداش دېھقانچىلىق يادرولۇقىدىكى 3-نۆۋەت رەھبەرلىك كولاكتىمى ئېچىپ بەرگەن يولنى بويلاپ تەۋرەنمەي ئالغا بېسىپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىيەنىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئېچىۋېتىشنى كېڭەيتىپ، ئېلىمىزنىڭ سىياسىي، ئىقتىسادىي ۋە جەمئىيەتنىڭ مۇقىم تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتىن ئىبارەت» باشماقالمدا مۇنداق دېيىلدى: ئەمەلىيەت ئىسپاتلىدىكى، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت بۇ مەركەزدە چىڭ تۇرغاندىلا، دۆلەت پايدىغا، خەلق نەپكە ئېرىشىدۇ؛ بۇ مەركەزدىن ئايرىلغاندا، دۆلەت ۋە خەلق تەڭلا زىيانغا ئۇچرايدۇ. شۇڭا ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت بۇ مەركەزنى چىڭ تۇتۇشقا بولىدۇكى، ھەرگىز بوشاشتۇرۇشقا بولمايدۇ. «بۇ يىلى تۈزەش، ياخشىلاشنىڭ نەتىجىلىرىنى مۇستەھكەملەش ۋە ئىقتىسادنىڭ ئومۇمىي مىقدار جەھەتتىن ئاساسەن تەڭپۇڭلۇقنى ساقلاش ئاساسىدا، ئىقتىسادىي خىزمەتنىڭ ھۆھم نۇقتىسىنى ئاپپاراتلارنى تەڭشەش ۋە ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈش يولىغا يۆتكەش كېرەك» كۈچلەرنى مەركەزلەشتۈرۈپ، مەركىزى كومىتېت خىزمەت يىغىنىنىڭ ۋە 13-نۆ-ۋەتلىك مەركىزى كومىتېت 8-نومۇمىي يىغىنىنىڭ دۆلەت ئىگىلىكىدىكى

سوتسىيالىستىك تۈزۈمنىڭ ئەۋزەللىكى ئىنتايىن زور دەرىجىدە جارى قىلدۇرۇلغان بولسىمۇ، تېخى تۇلۇق جارى قىلدۇرۇلمىدى، ئىسلاھاتقا زىمىن يەنە ئىنتايىن كەڭ، ئىسلاھاتنىڭ ۋەزىپىسى يەنىلا ئىنتايىن تېخىمۇ، تۈزەش، ياخشىلاشنىڭ ئاساسلىق ۋەزىپىسى ئاساسىي جەھەتتىن تاماملانغان شارائىت ئاستىدا، بىز پۇرسەتنى قولدىن بەرمەي، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرىمىز، ئېچىۋېتىشنى كېڭەيتىمىز، شۇ ئارقىلىق ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشىمىز لازىم. مەركىزىي كومىتېتنىڭ خىزمەت يىغىنى ۋە 13-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 8-نومۇمىي يىغىنىدا ئوتتۇرىغا قويۇلغان كارخانا ئىسلاھاتى ۋە يېزا ئىسلاھاتىنىڭ ۋەزىپىلىرىنى تىرىشچان تاماملاش كېرەك» باشماقالمدا مۇنۇلار كۆرسىتىلدى: «يېڭى يىلى يىلدا بىز ئېچىۋېتىشنى يەنىمۇ كېڭەيتىپ، ئىقتىسادىي ئالاھىدە رايونلارنى، سىرتقا ئېچىۋېتىلگەن شەھەرلەرنى ۋە ئېچىۋېتىلگەن رايونلارنى داۋاملىق ئوبدان باشقۇرۇشىمىز لازىم. پۈتۈن رايونىنى ئېچىش ۋە ئېچىۋېتىشنى ئوبدان ئېلىپ بېرىشىمىز لازىم. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، تاشقى سودا تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنى تېخىمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، خەلقئارا بازار ئېچىشىمىز لازىم. باشماقالمدا مۇنۇلار كۆرسىتىلدى: تۆت ئاساسىي پرىنسىپتا چىڭ تۇرۇش - ئىسلاھات، ئېچىش ۋە تېخىنى ئوبدان ئېلىپ بېرىشنىڭ سالماق راۋاجلىنىشىنى ئىشقا ئاشۇرۇشنىڭ تۈپ كاپالىتى. ئىسلاھات، ئېچىش، ئېچىۋېتىش بولغانسېرى تۆت ئاساسىي پرىنسىپتا شۇنداقچە چىڭ تۇرۇش، ئىمىدىيەت سىياسىي خىزمەتنى (ئاخىرى 2-بەتتە)

يۈزلۈك ئاشۇرۇپ ئوردۇن تاپ، ۋىلا- يەتلىك پارتكوم، مەمۇرىي مەھكىمە ئوتتۇرىغا قويغان دېھقانچىلىق مەھسۇلاتى 11 - يىلى، چارۋىچىلىقتىن ئۇدا 14 - يىلى مول ھوسۇل ئېلىشنى قولغا كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت كۈدىش نىشانىنى تەييارلىدى. ۋىلايەت بويىچە ئاشلىقنىڭ ئومۇمىي مەھسۇلاتى 750 مىڭ توننىغا، چىكىملىك پاختا مەھسۇلاتى 80 مىڭ توننىغا، چارۋىلارنىڭ يىلى ئاخىرىدا قوتاندا ساقلانمىش سانى 3 مىليون 810 مىڭ 300 تۇپساققا يېتىپ، ئاشلىق، پاختا، چارۋا مەھسۇلاتى بىردەك ئالدىنقى يىلدىكىدىن ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدىن پاختا مەھسۇلاتىنىڭ ئېشىش نىسبىتى بىر قەدەر يۇقىرى بولدى. پۈتۈن يىرى يىلدا 137 مىڭ مو ئوزمان بەرپا قىلىنىپ، پىلاندىكى 120 مىڭ مودىن 14.2% ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى. دى. يېزا ئىقتىسادىنىڭ تەرەققىياتىدىكى ئۆزگىرىش كىشىنى خۇ-

يوشۇرۇن كۈچلەرنى قېزىپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرگەنلىكىمىز

ۋىلايەتتىمىزنىڭ سانائەت كارخانىلىرى 10 مىليون

660 مىڭ يۈەنلىك پايدا ياراتتى

ئۆز خەۋىرىمىز. ۋىلايەتتىمىزنىڭ خام چوت ئىچىدىكى سانائەت كارخانىلىرى «سۈپەت، تۈر، ئۈنۈم يىلى» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇشنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، پەن-تېخنىكا تەرەققىياتىغا تايىنىپ، كارخانىلارنىڭ تېخنىكا ئۆزگەرتىش قەدەمىنى تېزلىتىپ ھەمدە بازار-لارنى تېخىمۇ ياخشى مۇلازىمەت بىلەن بازارلارنىڭ سېتىش نېپەتتىمىزدا ئاساسەن، مەھسۇلات قۇرۇلمىسىنى ۋاقىتدا تەڭشەپ، كارخانىلارنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى يوشۇرۇن كۈچلەرنى ئۈزلۈكسىز قېزىپ، ماددىي سەپىمىياتىنى تىرىشچان تەۋەنلەپ، مەھسۇلاتنى ئاشۇرۇپ، كىرىمىنى كۆپەيتىشنى ئىلگىرى سۈردى، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ھەر قايسى ناھىيە (شەھەر) لىك پارتىيە-ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى ۋە ئالاقىدار تارماقلار كارخانىلارنىڭ تەرەققىياتى ئۈچۈن پائال تۈردە ئەسلا مۇھىم يارىتىپ، نەق مەيداندا ئىش بېجەش، سىياسەتتە ئېتىبار بېرىش

قاتارلىق ئۇسۇلنى قوللىنىپ، كارخانىلارغا ياردەملەشپ، مەبلەغ سېتىشنى ھەل قىلدى. خام ئىشپا بىلەن تەمىنلەش قاتارلىق جەھەتلەردە كارخانىلارنىڭ قىممىتىنى ئۆستۈرۈپ، ھەقىقىي تۈردە ھەل قىلىپ بېرىپ، كارخانىلارنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى كۆرۈنەرلىك ئۆستۈردى. ئۆتكەن يىلى 11-ئاينىڭ ئاخىرىغا چە، ۋىلايەت بويىچە خام چوت ئىچىدىكى سانائەت كارخانىلىرى 146 مىليون 700 مىڭ يۈەنلىك سانائەت ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتىنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، مەھسۇلاتلارنىڭ سېتىلىش كىرىمىنى 140 مىليون 570 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزدى. مەھسۇلاتلارنىڭ سېتىلىش باج سوممىسىنى 13 مىليون 40 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزۈپ، ئۆتكەن يىلىنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىن ئايرىم-ئايرىم 23.9 پىرسەنت ۋە 32.9 ئاشۇردى. (ۋالاخۇڭتاۋ)

كونا يىلىنى خۇشال - خۇرام ئۇزىتىپ، تولۇپ - تاشقان ئىپتىخارىمىز بىلەن يېڭى يىلنى كۈتۈۋالايلى

ۋىلايەتتىمىز يېڭى يىلنى كۈتۈۋېلىش يۈزىمىزدىن بىرلەشكەن كۆڭۈل ئېچىش كېچىلىكى ئۆتكۈزدى

12 - ئاينىڭ 31- كۈنى كەچتە ۋىلايەتلىك پارتكوم، مەمۇرىي مەھكىمە دولان تانمىخانىسىدا يېڭى يىل مۇناسىۋىتى بىلەن كۆڭۈل ئېچىش كېچىلىكى ئۆتكۈزۈلدى. ۋىلايەتتىمىزدىكى پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە، يېزا ئىگىلىك 1-دېۋىزىيە ھەمدە سوتسىيالىستىك تەربىيە خىزمەت ئۆمىكىنىڭ رەھبەرلىرىدىن كاككېچىيەن، قاھار ئەمەت، مەھمەتتىن زاكىر، خۇاڭچاڭيۈەن، تېيەن شىچىڭ، شىۋاڭياۋتىڭ، لى جىمىن، ۋالاجىيەن، شىن، لىن زېڭتاۋ، تۇنمىياز مەھمەت، رۇڭجىياۋ، جياڭچاڭكۈن، لى چاڭشىن، شىيەي يۈېخۇا مەھمەت يۈسۈپ، يياڭفارىن قاتارلىقلار بەش قەدەم قىل

زىل ئارمىيە جەڭچىلىرى، پېشقەدەم كادىرلار، ھەر مىللەت، ھەر ساھە ۋەكىللىرى بىلەن خۇشال - خۇرام بىر جايغا جەم بولۇپ، يېڭى يىلنى كۈتۈۋالدى. يىغىندا قاھار ئەمەت ۋىلايەتلىك پارتكوم، مەمۇرىي مەھكىمىگە ۋەكىللىرى بىلەن ۋىلايەتتىكى ھەر مىللەت ئارمىيە، خەلقلىرىنىڭ يېڭى يىلنى مۇبارەكلىدى. ئۇ سۆزىدە ۋىلايەتتىمىزنىڭ 1991 - يىللىق سىياسىي، ئىقتىسادىي ۋەزىيىتىنى ئەسلىپ مۇنداق دېدى: 1991 - يىلىدا ۋىلايەتتىمىز سىياسىي، ئىجتىمائىي ئىش جەھەتتە مۇقىم بولدى، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش يەنىمۇ تەرەققىي قىلدى. ھەر مىللەت خەلقى ئىقتىمائىي -

ئىناق بولدى. يېڭى يىلدا ھەسسىلەپ ئىشەنچ بىلەن تىرىشىپ خىزمەت قىلىپ، تۈرلۈك ئىشلاردا يېڭى تەرەققىيات ۋە ئىلگىرىلەشنى قولغا كەلتۈرۈشىمىز لازىم. كەچلىك كۆڭۈل ئېچىش يىغىنىدا ۋىلايەتتىمىزدىكى ئەدەبىيات - سەنئەت خىزمەتچىلىرى «بىر-بىرلىك قۇملۇقتىكى روھ»، «تەنتەنە پىدادىسى»، «سالام ئاقسۇ» قاتارلىق يېپىق نۇسخىلارنى ئوردۇندى. ئوبدان ئىشقا ئاشۇرۇش كېيىن، ۋىلايەت رەھبەرلىرى ھەر مىللەت ئارمىيىسى بىلەن لەرزىن قانداغىدا چۈشۈپ يېپىق يىلنى بىرلىكتە كۈتۈۋالدى. (ۋالادەن)

1-ئىشلەپچىقىرىش كۈچى ئىگىلىكىنى يۈكسەلدۈردى

ئېگەرچى يېزىسىنىڭ پەن - تېخنىكا ئارقىلىق يېزا ئىگىلىكىنى يۈكسەلدۈرگەنلىك تەجرىبىلىرىنى تونۇشتۇرۇش ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇسالام ئابلىم

ئاقسۇ شەھىرىنىڭ ئىگەرچى يېزىسى ئىقتىسادى قۇرۇلۇشى پەن - تېخنىكا تەرەققىياتىغا تايىنىپ ئېلىمىپ بېرىش ۋە ئىسەمگە كىچىكلەرنىڭ سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش ئورنىغا سېلىشتىن ئىبارەت ستراتېگىيەلىك تەدبىرنى تېز ۋە ئىزچىل ئىسەمگە ئىلەشتۈرۈپ، يېزىدىكى كەڭ پەن - تېخنىكا خادىملىرى ۋە پەن - تېخنىكا تايانچلىرىنىڭ ئىسەمگە ئىلەشتىن ئېلىپ، پەن - تېخنىكا تايىنىپ، ئىگىلىكنى گۈللەندۈرۈشتە كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. ئۇلارنىڭ ئاساسلىق تەجرىبىلىرى تۆۋەندىكىدەك:

پەن - تېخنىكا قىزغىنلىقىنى قوزغاش

«321» پەن - تېخنىكا ئۆلگە كۆرسەتكۈچى يېزا قۇرۇلۇشى - پەن - تېخنىكا ئارقىلىق يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈشنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى، پەن - تېخنىكا ئۆلگە كۆرسەتكۈچى يېزا قۇرۇشنىڭ ئاچقۇچى، ئىگەرچى يېزىسى ئاپتونوم رايوندىكى 20 نەچچە پەن - تېخنىكا ئۆلگە كۆرسەتكۈچى يېزىنىڭ بىرى بولۇش سۈپىتى بىلەن ئۆزىنىڭ بۇ جەھەتتىكى ئالاھىدىلىكىنى ياخشى نامايەن قىلىش ئۈچۈن، كەڭ كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ پەن - تېخنىكا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈشكە بولغان تونۇشىنى ئۆستۈرۈپ، پەن - تېخنىكىنىڭ 1 - ئىشلەپچىقىرىش كۈچى ئىگىلىكىنى پۈتۈن يېزىنىڭ بۆلۈك - پۇشقاقتىن ئۆزگەرتىشكە تەشۋىق قىلدى. بۇنىڭ ئۈچۈن يېزىلىق پىلانلىق ۋە ھۆكۈمەتتىكى كادىرلارنىڭ پەن - تېخنىكا ئىگىلىكىنى كۈچەيتىش خىزمىتى ئالدى بىلەن تۇتۇلدى. يېزا مەسئۇللىرى زور كۈچ سەرپ قىلىپ، ئىسەمگە ئىلەشتىن قىزغىنلىقىنى ۋە زېھنى كۈچىنى پەن - تېخنىكا خىزمىتىنى جانلاندۇرۇشقا قاراتتى. تۈرلۈك شەكىلدىكى تەشۋىقات ئۇسۇللىرىنى قوللىنىپ، پەن - تېخنىكىنى ھەم پەن - تېخنىكىدا

كەنتتە ئۆلگە كۆرسەتكۈچى گۇرۇپپا بولۇش، ھەر بىر گۇرۇپپىدا ئۆلگە كۆرسەتكۈچى ئائىلە بولۇش ئىشقا ئاشۇرۇلدى. يېزا بويىچە پەن - تېخنىكا تۈزۈلمىسىنىڭ پەيدىنپەي بەرپا قىلىنىشى يېزىنىڭ «321» پەن - تېخنىكىدا ئۆلگە كۆرسەتكۈچى يېزا قۇرۇلۇشى ئۈچۈن تەشكىلىي ئاساس يارىتىپ، پەن - تېخنىكىنى كەڭ كۆلەمدە كېڭەيتىش ۋە ئومۇملاشتۇرۇشنىڭ داغدام يولىنى ئاچتى.

كەنتتە ئۆلگە كۆرسەتكۈچى گۇرۇپپا بولۇش، ھەر بىر گۇرۇپپىدا ئۆلگە كۆرسەتكۈچى ئائىلە بولۇش ئىشقا ئاشۇرۇلدى. يېزا بويىچە پەن - تېخنىكا تۈزۈلمىسىنىڭ پەيدىنپەي بەرپا قىلىنىشى يېزىنىڭ «321» پەن - تېخنىكىدا ئۆلگە كۆرسەتكۈچى يېزا قۇرۇلۇشى ئۈچۈن تەشكىلىي ئاساس يارىتىپ، پەن - تېخنىكىنى كەڭ كۆلەمدە كېڭەيتىش ۋە ئومۇملاشتۇرۇشنىڭ داغدام يولىنى ئاچتى.

ئىلغار تېخنىكىلارنى زور كۈچ بىلەن كېڭەيتىش

يېزا ئىگىلىكىنى يېڭى تەرەققىياتقا ئېرىشتۈرۈشنىڭ ئاچقۇچى - يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسىنى زور كۈچ بىلەن كېڭەيتىش تۈتۈشتا. ئىگەرچى يېزىسى ئىگىلىكىنى يۈكسەلدۈرۈش نىشانىغا يېتىشتە تەبىئىي ئاچقۇچىنى ئىستىقامەت قەدەرلىدى ھەم پائال تەدبىر قوللىنىپ، ئادەتتىكى تېخنىكىنى ئاساس قىلىش، قېلىپلاشقان تېخنىكىنى كېڭەيتىش، يېڭى تېخنىكىنى نەتىجىلىرىنى ئاكتىپ كىرگۈزۈش ۋە ئۆلگە كۆرسەتكۈچى ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، ئىلغار يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش تەشۋىقى ئۈنۈم بېرىشىنى ئىلگىرى سۈردى. بۇ يىلى بۇ يېزا تۆۋەن دەرىجىدىكى بىر نەچچە تۈرلۈك يېڭى تېخنىكىنى نۇقتىلىق كېڭەيتتى:

پەن - تېخنىكا ئىگىلىكىنى يېزىسىدا پەن - تېخنىكا ئۆلگە كۆرسەتكۈچى يېزا قۇرۇلۇشى يولغا قويۇلغاندىن بۇيان، يېزا باشلىقى سەپەلەندى، 14 كەنت - ئىگەرچى ھەممىسىدە پەن - تېخنىكا كادىرلىك گۇرۇپپىسى قۇرۇلۇپ، يېزا باشلىقى سەپەلەندى، 14 كەنت - ئىگەرچى ھەممىسىدە پەن - تېخنىكا كادىرلىك گۇرۇپپىسى قۇرۇلۇپ، مۇئاۋىن كەنت باشلىقى تۇرغۇزۇلدى، ئۇنىڭدىن باشقا، بۇ يىلى كىرگەن 3 دىن بۇيان، پەن - تېخنىكا كىشىدا ئۆلگە كۆرسەتكۈچى

(2) خىزمەتچىلىك دورىلار بىلەن ئوت ئۆلتۈرۈش تېخنىكىسى ۋە قۇرۇق توپىدا مايسا يېتىشتۈرۈش تېخنىكىسى كەڭ تۈردە قوللىنىلدى. بۇنىڭ بىلەن شالچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىدا ئەڭ كۆپ كۈچ تەلپەملىدىغان قىممىتى نۇقتىسى بىرى ھەل قىلىنىپ، شالچىلىق ئائىلىلىرىنىڭ ئەمگەك سىمچىلىقى يەككەلەشتى ۋە ئۇلارنىڭ شالچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىغا بولغان ئاكتىپچانلىقى ھەممەلەپ ئېشىپ، يېزىنىڭ شالچىلىق كۆلىمىنىڭ كېڭىيىشىگە كەڭ يول ئېچىلدى. (3) قوناققا يوپۇق يېپىپ قىزىلچا كىرىشتۈرۈپ تېرىش تېخنىكىسى: تۆت قۇر قىزىلچىغا ئىككى قۇر قوناقنى كىرىشتۈرۈپ تېرىش تېخنىكىسى 1990 - يىلى 547 مو كېڭەيتىلگەن بولۇپ، قوناقنىڭ بىرلىك مەھسۇلاتى 325 كىلوگرامغا، قىزىلچىنىڭ بىرلىك مەھسۇلاتى 2800 كىلوگرامغا يەتكەندى. بۇ يىلى بۇ تېخنىكا 700 مو كۆلەمگە كېڭەيتىلدى. قوناقنىڭ بىرلىك مەھسۇلاتى 335 كىلوگرامغا، قىزىلچىنىڭ بىرلىك مەھسۇلاتى 2900 كىلوگرامغا يەتتى. (4) پارنىككاۋك تات ئۆستۈرۈش. ئىگەرچى يېزىسى ئۆزىنىڭ شەھەر ئەتراپىغا جايلاشقان شەھەر ئەۋزەللىكىنى جارى قىلدۇرۇپ، شەھەر خەلقىنىڭ قوشۇمچە يېمەكلىك بىلەن تەمىنلىنىشىنى كاپالەتكە ئىگە قىلىش ئۈچۈن، پارنىككاۋكتا ئۆستۈرۈش تېخنىكىسىنى كىشىنى زور كۈچ بىلەن كېڭەيتتى. بۇ يىلى 90 موغا يېتىپ، ئالدىنقى يىلىدىكىدىن 33 مو، ئادەتتىكى پارنىك كۆلىمى 855 موغا يېتىپ، ئالدىنقى يىلىدىكىدىن 60 مو يوپۇق يېپىپ

ناشتى. (5) سورتلىق ئۇرۇقلارنى پۈتۈن كۈچ بىلەن كېڭەيتتى. بۇ يىلى يېزا كېڭەيتىش پۈتۈنلەي «جۇنىيەن 1 - نوپۇز» لۇق سورتى بىلەن تېرىلدى. 30 مىڭ مو ئاشلىق تېرىلغۇ كۆلىمىنىڭ ھەممىسىگە ئەلا سۈپەتلىك سورتلىق ئۇرۇق ئىشلەتتى. بۇنىڭ نەتىجىسىدە ئېشىم قوناق ئۇرۇقىنىڭ ئۈنۈمى ئەڭ كۆرۈنەرلىك بولۇپ، بىرلىك مەھسۇلاتى بۇرۇنقى 80 كىلوگرامدىن 350 كىلوگرامغا چىقتى. ئۇلاردىن باشقا يەنە، تۆۋەن ھوسۇل لۇق باغلارنى ئۆزگەرتىش تارىم داشۆدىن تېخنىكا تەكلىپ قىلىپ، 750 مو باغنى ئۆزگەرتىپ چىقتى. 5500 مېتر ئۇزۇنلۇقتا سۇسۇمەس ئۆستىمكى ياساپ، 5700 مو تۆۋەن ھوسۇلنى ئېتىزنى يېڭى قىياپەتكە كىرگۈزدى. چەكلىك سۇدىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىپ، يېزا ئىگىلىكىدىن 7000 مو كېڭەيتىش ئۈچۈن، يېزا ئىگىلىكىنىڭ جان تومۇرى بولغان سۇنى باشقۇرۇشنى يېڭى يولغا كىرگۈزدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، بۇ يىلى 1900 مو يەرگە بۇغداي يىلتىزىدا ئازوت تۇراقلاش تۇرغۇچى باكتېرىيە، 8000 مو يەرگە يوپۇرماق گۆھىرى، 5000 مو يەرگە مەھسۇلات ئاشۇرۇش باكتېرىيىسى، 7000 مو كېۋەزگە بۇغۇم قىسقارتىش دورىسى ئىشلەتتى، بۇ خىل يېڭى تېخنىكىنى دورىلارنىڭ كېڭەيتىلىشى يېزىنىڭ يېزا ئىگىلىكى ئىشلەپچىقىرىشىدا ئۇدا 13 يىل مول ھوسۇل تېلىتىش كۆرۈنەرلىك رول ئوينىدى. پەن - تېخنىكا تايانچلار قوبۇل قىلىنىشى زورايىتىش

ساسەن، يېزىنىڭ دېھقانچىلىق چارۋىچىلىرى پەن - تېخنىكا مەكتىپىدە 12 تۈر بويىچە جەمئىي 16 قارار تەربىيەلەش كۇرسى ئېچىپ، 3100 ئادەم - قېچىم تەربىيەلەدى. بۇنىڭ ئىچىدە ئۇزۇن مۇددەتلىك كۇرس ئىككى قارار بولۇپ، بۇنىڭدا 250 ئادەم تەربىيەلەندى، تەربىيەلەنگەن بۇ تايانچلار يېزىنىڭ پەن - تېخنىكىنى كېڭەيتىش خىزمىتىدە مۇھىم رول ئوينىدى. ئىش كۈتۈپ تۇرغان ياشلار بولسا قوشۇمچە كەسىپ (قول ھۈنەرۋەن) بىلەن شۇغۇللىنىپ، جەمئىيەت نېپىتىشىنى قاندۇرۇش يولىغا قاراپ ماڭدى. پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش كىشىلەرنىڭ روھى قىياپىتىنى يېڭىلىدى، جاسارىتىنى ئۇرغىتىپ، بىر - بىرىگە ياردەم بېرىش قىزغىنلىقىنى ئاشۇردى. بۇ يىلى 45 پەن - تېخنىكا ئائىلىسى 65 نامرات ئائىلىسى ھۆددىگە ئېلىپ، ئۇلارنى تېخنىكىغا تايىنىپ بېيىشقا يېتەكلىدى. نامرات ئائىلىلەرگە پەن - تېخنىكا ۋە ماددىي جەھەتتىن ياردەم بېرىش ئارقىلىق 60 ئائىلىنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ، ئۇلارغا سوت سىيالىرىنىڭ ئىلگىرىلىكىنى يەتكۈزدى. ئىشلەپچىقىرىش كۈچىنىڭ كىرگۈزۈلۈشى پەن - تېخنىكىدا ئۆلگە كۆرسەتكۈچى يېزا قۇرۇلۇشى ئىگەرچى يېزىسىغا جۇشقۇن ھاياتىي كۈچ ئېلىپ كەلدى، پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ، يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش فاھىشچىسى ھەر ساھەدە ئۆز كارامىتىنى كۆرسەتتى. بۇ يىلى يېزىنىڭ ئاشلىق ئومۇمىي مەھسۇلاتى 14 مىڭ 284 توننىغا يېتىپ، 1990 - يىلىدىكىدىن 2487 توننىغا ئاشتى. پاختا مەھسۇلاتى 451 مىڭ 200 توننىغا يېتىپ، 1990 - يىلىدىكى 1658 توننىدىن 449 مىڭ 542 توننىغا ئاشتى. قىزىلچا ئومۇمىي مەھسۇلاتى 28 مىڭ 500 توننىغا يېتىپ، ئالدىنقى يىلىدىكىدىن 60 مو يوپۇق يېپىپ

تېخنىكا ئېگىنى كۈچەيتىش خىزمىتى ئالدى بىلەن تۇتۇلدى. يېزا مەسئۇللىرى زور كۈچ سەرپ قىلىپ، ئەقلىمى قۇۋۋىتى ۋە زېھنى كۈچىنى پەن - تېخنىكا خىزمىتىنى جانلاندىرۇشقا قاراتتى. تۈرلۈك شەكىلدىكى تەشۋىقات ئۇسۇللىرىنى قوللىنىپ، پەن - تېخنىكىنى ھەم پەن - تېخنىكىدا ئۈلگىلىك يېزا قۇرۇشنىڭ زور ئەھمىيىتىنى كەڭ - كۆلەمدە تەشۋىق قىلدى. يېزىلىق پارتكوم بىلەن ھۆكۈمەت پەن - تېخنىكا ئارقىلىق ئېگەرچىنى كۆلەندۈرۈشنى يادرو، ئۈچ سىستېما قۇرۇلۇشىنى ئاساس، يېڭى تېخنىكىنى كېڭەيتىشنى ۋاسىتە قىلىپ، بەشىنى بىر -

بىر نەپەر پەن - تېخنىكىغا مەسئۇل يېزا باشلىقى سەپەلەندى، 14 كەنت - نىڭ ھەممىسىدە پەن - تېخنىكا رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇرۇلۇپ، بىردىن پەن - تېخنىكىغا مەسئۇل مۇئاۋىن كەنت باشلىقى تۇرغۇزۇلدى، ئۇنىڭدىن باشقا، بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، پەن - تېخنىكىدا كىمدا ئۈلگىگە كۆرسەتكۈچى كەنت قۇرۇش پائالىيىتىنى يولغا قويدى. بۇنىڭ بىلەن ئۈچ پەن - تېخنىكىدا ئۈلگىگە كۆرسەتكۈچى كەنت، 14 پەن - تېخنىكا گۇرۇپپىسى، توققۇز كەسپىي تەتقىقات گۇرۇپپىسى قۇرۇلدى. 91 پەن - تېخنىكىدا ئۈلگىگە كۆرسەتكۈچى ئائىلە بارلىققا كەلدى. ھەر بىر

دەرىجىدە بىر نەپەر تۈرلۈك يېڭى تېخنىكىسى نۇقتىلىق كېڭەيتتى: (1) شال مائىسى كۆچۈرۈش تېخنىكىسى؛ ئۆتكەن يىلى بۇ يېزا پەقەت 6500 مو كۆلەمگەلا شال مائىسىنى كۆچۈرۈپ تېرىغانىدى. بۇ يىل بۇ تېخنىكىنى ئومۇميۈزلۈك كېڭەيتتى. بۇ يىل يېزىدىكى 8800 مو شالنىڭ ھەممىسى مائىسا كۆچۈرۈش ئۇسۇلى بىلەن تېرىلدى. بۇنىڭ بىلەن شالنىڭ ئوتتۇرىچە بىرلىك مەھسۇلاتى 1989 - يىلدىكى 358 كىلوگرامدىن 1990 - يىلى 451 كىلوگرامغا، 1991 - يىلى 523 كىلوگرامغا يېتىپ، ئالدىنقى ئىككى يىلدىكىدىن ئايرىم - ئايرىم ھالدا %46.08 ۋە %20 ئاشتى.

يېمەكلىك بىلەن تەمىنلىنىشىنى پالەتكە ئىگە قىلىش ئۈچۈن، پارنىك كۆكتات ئۆستۈرۈش تېخنىكىسىنى زور كۈچ بىلەن كېڭەيتتى. بۇ يىل كۈن نۇرى پارنىك كۆلەمى 90 موغا يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 33 مو، ئادەتتىكى پارنىك كۆلەمى 855 موغا يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 60 مو يوپۇق يېپىپ تېرىلغان كۆلەم 1610 موغا يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 630 مو كۆپەيدى. يېزىنىڭ كۆكتات تېرىشتا ئۈلگىگە كۆرسىتىش كەنتى بولغان 2 - كەنت بىلەن 5 - كەنتنىڭ كۆكتات موبىلى مەھسۇلاتى 50 توننىغا يېتىپ، كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ساپ كىرىم 2200 يۈەندىن

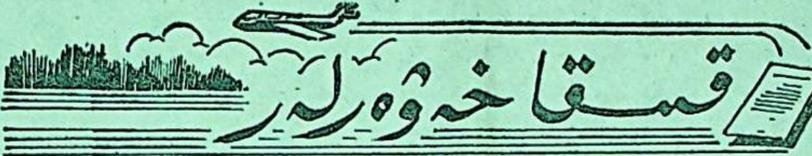
كىشى دورىسى ئىستىلىنى، بۇ خىل يېڭى تېخنىكىنى دورىلارنىڭ كېڭەيتىش تىلىشى يېزىنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىدا ئۈلگىلىك 13 يىل مول ھوسۇل ئېلىشتا كۆرۈنەرلىك رول ئوينىدى. پەن - تېخنىكا تايانچلار قوشۇمىنى زورايتىش ئېگەرچى يېزىسى پەن - تېخنىكىنىڭ ئۈنۈمىنى تېخىمۇ يۇقىرى كۆتۈرۈش ئۈچۈن، ئۇزۇن مۇددەتلىك ۋە قىسقا مۇددەتلىك ئۈلگىلىك كۆرسىتىش ئېچىپ، زور بىر تۈر - كۈم كىشىلەرنى ئەمەلىي قوللىنىپ لىدىغان پەن - تېخنىكا بىلىملىرى بىلەن تەربىيەلەپ چىقتى. بۇ يىل يېزا ئىشلەپچىقىرىش ئېھتىياجى ۋە جەمئىيەت ئېھتىياجىغا ئائىلە

يېزىنىڭ ئاشلىق ئومۇمىي مەھسۇلاتى 14 مىڭ 284 توننىغا يېتىپ، 1990 - يىلدىكىدىن 2487 توننىغا ئاشتى. پاختا مەھسۇلاتى 451 مىڭ 200 توننىغا يېتىپ، 1990 - يىلدىكى 1658 توننىدىن 449 مىڭ 542 توننىغا ئاشتى. قىزىلچا ئومۇمىي مەھسۇلاتى 28 مىڭ 500 توننىغا يەتتى. كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە ساپ كىرىم 709 يۈەنگە يېتىپ، 1990 - يىلدىكىدىن 37 يۈەن كۆپەيدى، پەن - تېخنىكىدىن ئىبارەت 1 - ئىشلەپچىقىرىش كۈچى ئېگەرچى دېھقانلىق رىنىڭ ئىشچان بىلەكلىرى ۋە ئەقىل پاراسىتى ئارقىلىق ئۆز كارامىتىنى ئەنە شۇنداق نامايەن قىلدى.

كۇچا ناھىيىسى ئورمانچىلىق ئىشلىرىنى قانۇن بويىچە

باشقۇرۇشقا ئەھمىيەت بەرمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئابلا ئىبراھىم خەۋەر قىلمدۇ: كۇچا ناھىيىسىدە يەرلەر ئائىلىلەرگەچە ھۆددىگە بېرىلىپ باشقۇرۇش تارقاتقانلىقتىن، بىر قىسىم دېھقان - چارۋىچىلار ئوقۇل ھالدا پايدا ئېلىشقا كۆزلىك، ئورمانچىلىق ئىشلىرىغا سەل قاراپ، ئورمانلارنى قالايمىقان كېسىپ، بوز يەر ئاچىپ دىغان، چارۋا باقىدىغان ھادىسىلەر - نىڭ كۆپىيىشى نەتىجىسىدە ئورمانلارنىڭ زىيانغا ئۇچرىشى يىلدىن - يىلغا ئېغىر بولغانىدى. بۇ ئەھۋالغا ئاساسەن، ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى جىددىي تەدبىر قوللىنىپ، مۇناسىۋەتلىك تارماقلار - دىن ئادەم تەشكىللەپ، ھەر قايسى يېزا، ئورمانچىلىق ۋە چارۋىچىلىق رايونلىرىغا چوڭقۇر چۆكۈپ، تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى ھەمدە دېھقان - چارۋىچىلارنى تەشكىللەپ، «ئورمان قانۇنى» نى ئۆگەتكەن ئۇيۇشتۇردى. ئورمانچىلىق رايونلىرىنىڭ ئالاھىدىلىكىگە ئاساسەن، ئورمان باشقۇرۇش، ئەھيا قىلىش ۋە زىچىمىنى شەخسىلەرگەچە ئەھلىيەتلىك لىشتۈرۈپ، مۇكاپاتلاش ۋە جازالاش تۈزۈملىرىنى ئورنىتىپ، ئورمانچىلىق تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە ئاساس ياراتتى. رەھبەرلىك ئەھمىيەت بېرىپ، ئامما سەپەرۋەر قىلىنغاچقا، ھازىرغىچە ناھىيە بويىچە ئەسلىدىن بار بولغان ۋە سۈنئىي ئۆسۈلدا يېتىشتۈرۈلگەن ئومۇمىي ئورمان كۆلىمى 6 مىليون 697 مىڭ 463 ھېكتارغا يېتىپ، ئورمان باشقۇرۇش ۋە ئورمانچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشى خىزمىتى قانۇن بويىچە ئېلىپ بېرىلدىغان بولدى. تۆت قارار «ئورمان قانۇنى» نى ئۆگەتكەن كۆرسى ئېچىلىپ، 700 نەپەر كىشى تەربىيەلەندى. مەخسۇس ماشىنا ۋە ئادەم كۈچى ئاجرىتىلىپ، ھەر قايسى يېزا - بازار ۋە ئورمانچىلىق رايونلىرىدا تەشۋىقات ئېلىپ بېرىلدى. ئورمانلارنى قالايمىقان كەسكەن، تەبىئىي ئورمانلاردا قالايمىقان مەشغۇلات ئېلىپ بېرىپ، ئوت ئايدىتىش كەلتۈرۈپ چىقارغان ئەھۋاللار ۋاقتىدا تەكشۈرۈلۈپ، 36 پارچە دىلو بىر تەرەپ قىلىندى.

باي ناھىيىسىنىڭ قېرىپ - زىسىدىكى دېھقان ئانارخان ھۇشۇر بۇ يىل پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ سۇلياۋ يۇيۇق يېپىپ تېرىلغان ئىككى مو يەردىكى قوناق تىن 1038 كىلوگرام ھوسۇل ئالدى. ھەسەن ئابدۇۋېلى ئاقسۇ كۈنئەھەر ناھىيىسىنىڭ جام كوسۇبول دېھقانچىلىق مەيدانى يېقىندا بەش توپا ئىت - تىرىش ماشىنىسى، 200 دىن ئارتۇق ئەمگەك كۈچى، چوڭ - كىچىك تراكتور ۋە ھارۋىلارنى سەپەرۋەر قىلىپ، 000 مو بوز يەر ئاچتى، 30 كىلوپىتىر زەيلىك چاپتى.

ئىياز تاۋار

ئۈچتۈرپان ناھىيىسىنىڭ ئىماملىرىم يېزىسى يېزا بازىرى ئەتراپىدىكى ئىدارە - ئورگان، مەكتەپ، دوختۇرخانىنىڭ ئىچىدىن خان سۈيىنى ياخشىلاش ئۈچۈن، 90 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، 21 كۇب مېتىر سۇ سىغىدىغان سۇ مۇنارىسى ياساپ، تۇرۇبا ئورناتتى. ئەنۋەر ئابدۇكېرىم كۇچا ناھىيىسىنىڭ بازار - لىق ھۆكۈمەت كۈنئەھەر رەسسى تىش بېجىرىش ئورنى كۇلباغ ئا -

يولۇچىلار كىرا ھەققى

يولداش تەھرىر: ھازىر قاتناش قوراللىرىنىڭ كۆپىيىشىگە ئەگىشىپ، ئوخشاش ئارىلىققا ئېلىنىدىغان يولۇچىلار كىرا ھەققى ئوخشاش بولمايۋاتىدۇ. ئاۋات ناھىيىسى بىلەن ئاقسۇ شەھىرى ئارىلىقىدا قاتنايدىغان دۆلەت ۋە شەخسىيەلەر ئىگىلىكىدىكى ئاپتوموبىللارنىڭ كىرا ھەققىنى ماسالغا ئالساق، ماشىنا ئەترەتنىڭ سائەت تۆتتىن ئىلگىرى ئاقسۇغا ماشىنىدا ئاپتوبۇسلىرىغا 2.80 يۈەن كىرا ئېلىسا، سائەت تۆتتىن كېيىنكى كىرا ھەققى ئۈچ يۈەن، 3.50 يۈەن بولۇۋاتىدۇ.

(بېشى - تەتە)

بارغانسېرى چىقىمىش ۋە تەنپەنرۈر - لىك، كوللېكتىۋىزىملىق ۋە سوتسىيالىزم ئىدىيىسى تەربىيىسىنى شۇنچە چىڭ تۇتۇش لازىم. پارتىيە قۇرۇلۇشىنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، پارتىيىنىڭ جەڭگىۋارلىق كۈچى، ئۇيۇشتۇرۇش كۈچىنى داۋاملىق ئۆستۈرۈش لازىم. باش ماقالىدا دۇنۇلار كۆرسىتىلدى ۋە بۇ يىل تۆتىنچى پەسىلدە چاقىرىلغان پارتىيىنىڭ 14 - قۇرۇل -

بىرلىككە كەلتۈرۈلسە

شەخسىيەلەرنىڭ 3.50 يۈەندىن تۆت يۈەنكىچە بولۇۋاتىدۇ. كەچىرەك ماڭغانلىرىنىڭ تېخىمۇ يۇقىرى - لۇپ، ئاممىنىڭ نازارلىقى كۆپ بولۇۋاتىدۇ. مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار كىرا ھەققىدىكى بۇ خىل نا - مۇۋاپىق ئەھۋالنى تۈگىتىپ، كىرا ھەققىنىڭ بىرلىككە كېلىشىگە ئەھمىيەت بېرىشنى ئۈمىد قىلىمەن. ئاۋات ناھىيىلىك ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىدىن: مەخمۇتجان

تىمى ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇشىدا ئىنتايىن مۇھىم يىغىن بولمىدۇ. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى، بارلىق كۈچ - قى بىلەن بىرلىكتە تولۇق غەيرەت كە كېلىپ، جاسارەت بىلەن كۈچىنىمىز ئىشلەپ، جاپا مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىپ، ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇشنىڭ ئەلا نەسىتىمىزنى بىلەن پارتىيىنىڭ 14 - قۇرۇلتىيىمىزنىڭ چاقىرىلىشىنى كۈتۈۋالايلى

يېتى يىل ئەزەملىرى
(چاتما)

ئابدۇرېھىم سەدىق

يېتى يىلدا يېتى كۈي
كەل دوستۇم، قۇتلۇقلايلى يېتى يىلنى،
ياغرىتىپ يېتى ئوتلۇق كۈيىمىزنى.
يېتى يىل سالدى دىلغا يېتى ئارمان،
ئانگلىسۇن پۈتۈن جاھان ئۈنۈمىزنى.
ئۆتكەن يىل قۇچتۇق بۈيۈك شانۇ - زەپەر،
ئىسلاھات دولقۇنىدا قۇدرەت تېپىپ،
ئۇتۇغلۇق بولغاچقا بىز قىلغان سەپەر،
غەلبە شارابىنى ئىچتۇق قېنىپ.
ياتمايلى قانائەتنىڭ بۈشمىدە،
ئازغىنە نەتىجىدىن مەغرۇرلىنىپ.
ئۆزلەيلى يېتى يۈكسەك چوققىلارغا،
نۇر ئىمىپ، ئىلىم - پەندىن قانائەتلىنىپ.
يېتى يىل بەردى بىزگە يېتى ئىلھام،
كۈيەيلى گۈلدىن گۈزەل دەۋرىمىزنى.
قەسەۋۈر كۆزى بىلەن كۆرمەكتىمىز،
ئاجايىپ پارلاق، يېتى ئەتىمىزنى.
كەل دوستۇم، مۇسابىقە قىلايلى بىز،
ئەل ئۈچۈن يېتى تۆھپە يارىتىشتا.
قەدىرلەپ ۋاقىتنى بىز ئالتۇن كەبى،
خەلقىمگە روھى ئۇزۇق تارقىتىشتا.
يېتىمچە ئۈمىد، غەيرەت - شىجائەتتە،
تاشلايلى يېتى يىلدا مەزمۇت قەدەم.
مىسۇتى ئۆتكۈزۈۋېتىدۇ قىلچە بىكار،
ھاياتنى چىن قەلبىدىن سۆيگەن ئادەم.
توۋلايلى يېتى ناخشا، كۈزەل كۈيەلەر،
يېتىلىق يارىتىشقا يارالغان بىز.
يېتىلىق ناخشا - ئۇسسۇل، مۇقام بىلەن،
جاھاننىڭ سەھنىسىدە تونۇلغان بىز.

چۈنكى بەك چەكلىك بولۇر ئۆمۈر - ھايات،
ئەيلىگەن ھايات بېغىنى سەن ئاۋات.
تۆھپىدىن ۋەتەندە ئىز قالدۇرمىساڭ،
بولماسەن ئەۋلادلىرىڭ ئالدىدا مات؟
بىلمەسەن، مەن كېلىمەن تېز يورغىلاپ،
كېتىمەن يەنە ئۆمۈرنى ئوغرىلاپ.
كىم ئەگەر بەرسە مېۋە ئۆز خەلقىگە،
تۇردۇ ئەل قەلبىدە مەڭگۈ ياشاپ.
بەزىلەر قالدۇردى ھەيران كىشىنى،
پۈتكۈزدى ئايدا پۈتۈن يىل ئىشىنى.
بەسلىشىپ مېنىڭ بىلەن يەڭدى ئۇلار،
ئارماندا تۆكمەس ئۇلار كۆز يېشىنى.
بەزىلەر قىلدى جەھەننەمگە سەپەر،
قالدۇرماي ھاياتىدىن قىلچە ئەسەر.
بولمىدى قەدرى ئۇنىڭ توغراقچىلىق،
ئەيلىگەن ئۇنداق ئۆلۈشلەردىن ھەزەر.
ئىشلىمە ئۆزىنى كىم ئەلگە ئاتاپ،
<كۈرەشچان يىللار> دېگەن نامىغا باب.
تارىختىن ئۆچمەس ئۇنىڭ شان، تۆھپىسى،
ئاز ئەمەس ئانگا مەسال باقساق ساناپ.
مەن ئانگا يىلنىڭ ئەشۇ ساداسىنى،
چۈشەندىم ئۇندىن ھايات مەناسىنى.
باغلىدىم بەلنى راسا كۈرەش ئۈچۈن،
گۈللىتى ئۆمرۈم گۈلۈ، - رەئاسىنى.
كەل يىللار گۈللەر چېكى تويۇنۇشقا مەن،
زەپەردىن مارجان ئاساي بويۇنۇشقا مەن.
كەتمەس سەندىن ئۆتۈپ چوڭ بەيگىدە،
پۇشايمان دېگىزغا چۆكمەمدىمەن.
ئاتكەرتكە

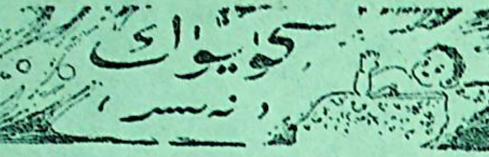
ئۇ، يورۇق دۇنياغا كۆز ئاچ-
تى.....
كىرىمىدىن ئۇپۇق ئاستا - ئاس-
تا ئاقىرىپ، يېلىنىپ تۇرغان ئاس-
قەشتەك تال شەپقى تاغلارنىڭ ئاس-
رىمىدىن يارقىن كۆتۈرۈلۈشكە باش-
لىغاندا، ئۇنىڭ «ئىگە» قىلىپ تۇن-
جى يىغلىغان بەكمۇ نازۇك، ئەمما
ئۆزىنىڭ ئىنسانلار ياشاۋاتقان ئىم-
تىخارلىق بىلەن چۈشكۈنلۈك، ئىس-
تىخارلىق بىلەن غەۋغالىق، ئىنتىلىش
بىلەن چېكىنىش، شادلىق بىلەن
قايغۇ، يارىتىش بىلەن ھاللاق قى-
لىشلار ئۆز ئارا كىرىۋېلىش كەت-
كەن ھاياتلىق ئالىمىگە ئاپىرىدە
بولغانلىقىنى ناھايىتى تەنتەنىلىك
جاكارلىغاندەك جاراڭلىق يىغىسى
مېنى ھايات - مەمنازلىق چېگىر-
سىدا كۆرۈلۈۋاتقان تولىمۇ قورقۇ-
نۇچلۇق، لېكىن خاسىيەتلىك چۈ-
شۈدىن ئويغاتتى...

(70-سان)

دۇلان دەرياسى

تۇردى ئىياز
دولقۇنلايدۇ دۇلان دەرياسى،
مۇقام گۇيا شاۋقۇن ساداسى.
ساھىللىرى يېشىل چىمەنزار،
ئەكس ئېتىر قۇياش سەمەسى.
ئاشىقىمىكىن دولانغا قۇياش،
سۆيۈپ ئۆتەر نۇرى زىياسى.
سەھەر كەچتە قەزغۇچ شەپقەتنىڭ،
سۇدا ئايان يارقىن جۇلاسى.
دەريا ئويىق، قاشلىرى بوستان،
ئاشىقىمىكىن دولانغا قۇياش،
سۆيۈپ ئۆتەر نۇرى زىياسى.

ئادانگۈل مەۋت

تېنىمىدە مەشۇنىيەت ئىستىكى
بىلەن تولغان بىر خىل ئىللىق ئىپ-
قىم بارا - بارا ئەۋجىگە چىقىشقا
باشلىدى... دېمەك ئەزرائىل ئۇس-
تىدىن غالىپ كەپتىمەندە! ئاھ، كۆ-
ڭۈل ئوپۇقىمىنى ئەدەللا يېرىپچىق-
قان ئاشۇ يۈرەك پارەم غەلبە
شادلىقىمىنى بۇ دۇنياغا جاكارلاپ-
تۇ.....
- 2 -
ئۇنىڭ يۇلتۇزىدەك بالقىپ تۇر-
غان نۇرانە كۆزلىرى مېنىڭ ھا-
ياتلىق يولۇمغا ئۈمىد، ھاياجان،
ئىمتىخارلىق قۇيغۇسى ئاتا قىلدى.
ئۇنىڭ شەپقەتلىك يارقىن سى-
مالىرىغا شادىيانلىق، بەختىيارلىق
ئىچىدە تويماستىن قارايمەن. ئۇ مې-
نىڭ مەقسىتىمنى چۈشەنگەندەك
ۋىلىقلاپ كۈلدۈ، تولىمۇ
سەيى تىلدا گۇڭراپ بىر نې-
مىلەرنى دەيدۇ... بەلكىم ئۇ مېنىڭ
ئانلىق مېھرىمگە رەھمەت ئېيتىم-
ۋاتقاندا، ياكى ئۇ مەندىن نۇرغۇن
نەرسىلەرگە ئىنتىلىپ سەبىيلىك
سۇئاللىرىنى سوراۋاتقاندا؟
ئۇ ئاچچىق يىغلىدى، ھە، ئەس-
لىمدە ئۇنىڭ قورسىقى ئاچقاندىكىدە،
يېلىنىپچان كۆيىكى!

يىللار خىتابى

زور دۇن ئىمىر
مەن ئۆتەرەن شەپقىتىم، دىققەت - نەزەرگە ئالىمىساڭ،
مەن كېتەرەن بەلگىمىز تىزگىن يۈگەننى سالىمىساڭ.
قەدىمى ئاي - كۈن مېنىڭ، ھارماس زامان كارۋانىمەن،
تۈرىمىغا مەن سېنى ساقلاپ ئۇخلىساڭ - ئويغانمىساڭ.
يۈكۈمەرە مەن چاپقىلى ئالغا بۇدۇر موتلىق ھۆكۈم،
شاللىغاي مەن مەيلى كىم بول ياندىشىپ ماڭالمىساڭ.
ئۆتمەس دەقىمىم ھېچ بىكار ئىشلىمىڭ تۇجۇپىمىلاپ،
چىڭ تۇتۇپ مىنۇتىمۇ قىلساڭ شىجائەت، ئالىمىساڭ.
شان - شەرەپ كەلمەيدۇ قولغا بولمىسا غەيرەت - چىدام،
ئاشىقىمىكىن دولانغا قۇياش،
سۆيۈپ ئۆتەر نۇرى زىياسى.

ئەل ئۇچۇن يېڭى تۆھپە يارىتىشتا،
 قەدىرلەپ ۋاقتىنى بىز ئالتۇن كەبى،
 خەلقىمگە روھى ئۇزۇق قارقىتىشتا،
 يېڭىمچە ئۈمىد، غەيرەت - شىجائەتتە،
 تاشلايلى يېڭى يىلدا مەزمۇت قەدەم.
 سىزنى ئۆتكۈزۈپ قىلچە بىكار،
 ھاياتىنى چىن قەلبىدىن سۆيگەن ئادەم.
 توۋلايلى يېڭى ناخشا، كۈزەل كۈيلەر،
 يېڭىلىق يارىتىشقا يارالغان بىز.
 يېقىملىق ناخشا - ئۇسسۇل، مۇقام بىلەن،
 جاھاننىڭ سەھنىسىدە تونۇلغان بىز.
 ئۈزۈلمەي ياۋراپ تۇرسۇن ھەممە ياقىتا،
 زەپەردىن تارالغان شاد كۈيلىرىمىز.
 ئىشەنگىن ئەي يېڭى يىل بىز سېنىمۇ،
 شان - زەپەر گۈللىرىگە چۆمدۈرىمىز.
 يىللاردىن سادا
 يىللاردىن كەلدى ماڭا شۇنداق سادا،
 «مەنىمىز ياشاش ئىنسان ئۈچۈن گۈناھ،
 ھەقىقىي ئىنسان كەبى ياشاي دېسەڭ،
 ئىنسانلىق بۇرچىڭنى قىلغىن ئادا،
 ۋاقتىنى قەدىرلىگىن ئالتۇن بىلەپ،
 يۈرۈمىڭ ئەل ئىشقىدا تۇرسۇن يېنىپ،
 ئەل ئۇچۇن تۆھپە يارات تەر ئاققۇزۇپ،
 مەڭگۈلۈك ياشاش ساڭا بولسۇن نىسپ.

تارىختىن ئۆچمەس ئۇنىڭ شان، تۆھپىسى،
 ئاز ئەمەس ئاڭا مىسال باقساق ساناپ،
 مەن ئاڭلاپ يىلىنىڭ ئەشۇ ساداسىنى،
 چۈشەندىم ئۇندىن ھايات مەناسىنى.
 باغلىدىم بەلنى راسا كۈرەش ئۇچۇن،
 گۈللىمىنى ئۆمرۈم كۈلى - دەناسىنى.
 كەل يىللار گۈللەر چېكىي قوينۇڭغا مەن،
 زەپەردىن مارجان ئاساي بويىنۇڭغا مەن.
 كەتمىسەم سەندىن ئۆتۈپ چوڭ بەيگىدە،
 پۇشايمان دېگىزىغا چۆكمەمدىمەن.
 ئاتىمىزغا
 ئاتىمىزغا ئەۋەتمەيسەن جان دوستۇم،
 مۇبارەكلىپ مېنىڭ يېڭى يىلىمىنى.
 «يېڭى يىلدا يېڭى شەرەپ قۇچا» دېگەن،
 يۈرەك سۆزۈڭ خۇشال قىلدى دىلىمىنى.
 ئۇنىتۇماستىن دوستۇم ئەشۇ سۆزۈڭنى،
 ۋەتەن ئۇچۇن شانۇ-شەرەپ قۇچمەن.
 ئۆتكۈزۈمەن ھاياتىمنى مەنەلىك،
 ئىلىم-پەندە قانات ياساپ ئۇچمەن.
 سەن ئەۋەتكەن ئاتىمىزغا گۈلدەك،
 ياشىمىمەن چەكلىك ئۆمرۈم بېغىنى.
 خاتىرجەم بول، يېتەلەيمەن مەنزىلگە،
 يېڭىپ بارچە جاپا-مۇشكۈل تېغىنى.

ساھىللىرى يېشىل چىمەنزار،
 ئەكس ئېتەر قۇياش سىمىسى.
 ئاشىقىمىكىن دولانغا قۇياش،
 سۆيۈپ ئۆتەر نۇرى زىياسى.
 سەھەر كەچتە قەزغۇچ شەپقەتنىڭ،
 سۇدا ئايان يارقىن جۇلاسى.
 دەريا ئويىشاق، قاشلىرى بوستان،
 نەمخۇش ھاۋا تەننىڭ شىپاسى.
 كەچ ۋە كۈندۈز سۆھبەتلەر پىنھان،
 قىرغاقلىرى سۆيگۈ دۇنياسى.
 ئۆركەشلەيدۇ دولان تېنىمىمىز،
 شۇ ئۆركىش - شادلىق ساماسى.

ئىككى شېئىر

ئايلىم ئوسمان

تۆكۈلۈكلەر ئاپئاق چېچەكلەر
 قارىنى سۆيىمەن قارغا ئىشقىم بار،
 قارىنىڭ ئىشقىدا يۈرىكىم گۈلخان،
 قار دېمەك ئاپئاق-پاكلىق مىسالى،
 چاقنايدۇ قاردا كۈزەللىك ھامان،
 ياغسا زېمىنگە سامادىن چېچسەك،
 دىلىمدا ئىلھام مىسلى بىر فونتان.
 كۆپ-كۆك رەڭ ئارا كۆمۈش-شەرەڭ
 تاغلار،
 قاردىن بۆك كىسىمپ تۇرىدۇ چاق-
 ئىناپ،
 قار سۈيى سىڭگەچ يىلتىزلىرىغا،
 تاغ قارىغايلىرى ئۆسىدۇ ياشىناپ،
 قارىنىڭ ئاقلىقى، قارىنىڭ پاكلىقى،
 دىلىنى مەھلىيا قىلىدۇ پارلاپ.
 بەزىلەر دەيدۇ قىش بەسلى بولماس،
 مەن دەيمەن لېكىن قىش ھەم ياز
 قوشماق.
 قىشتا ياغمىسا زېمىن قايىمىقى،
 يازدا زىرائەت ئوخشايدۇ قانداق؟
 قارىنىڭ ئاقلىقى بولسا قەلبىمگە،
 ئۇنىڭ ھوسۇلى تۈگىمەس شۇنداق.
 ئويلايمەن دائىم دۇنيادا نە بار،
 ئانا سۈتىگە كەلگۈدەك تەشەش.
 دەيمەن ھەم شۇنداق قارىنىڭ ئاق-
 ۋاھ مانا....

لىقى،
 ئانا سۈتىگە ئەزەلدىن رەخىداش.
 ئانا قەلبى ئاق، مېھرى بىر قۇ-
 ياش،
 ئۇندىن ئېرىگەن، كۆزدىكى ياش.
 ئېھ بۈگۈن ياغچاق دىيارىمغا قار،
 ئاق رەڭ ئىلكىسىدە چاقىندى ھەر
 يان.
 قارىنىڭ جىلۋىسى پارلاپ كۈنسايمىن،
 ھەر بىر يۈرەكتە ياندۇردى گۈلخان،
 يېغىنلار قارلار دەيمەن ئىچىمىدە،
 قەلبىمنى قاپلاپ شادلىق ھاياجان.
 قارلار كېچىپ ئاشمەن داۋان
 1
 تاغۇ ئاق، يەرەمۇ ئاق،
 كۆرۈنىدۇ يېقىن-يىراق؛
 كۆرۈش چېچەك تۆكۈلگەندەك،
 كۆرۈنىدۇ دەل-دەرەخلەر،
 ئاپئاق چاشلىق، ئاپئاق قاشلىق،
 بوۋاي قەددى پۈكۈلگەندەك.
 قار ياغماقتا توختاۋسىمىز،
 جىلۋە قىلىپ شۇنچە سوس - ئاجىز.
 2

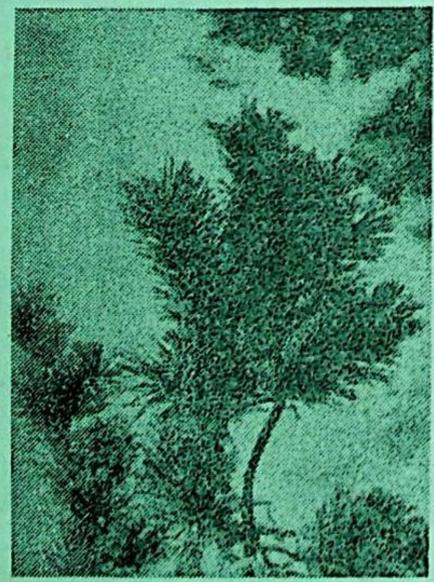
گۈلنۇر مۇھەممەت

كىشىلەرنى ئىككى يانغا ئىستىتىرىپ
 چۈشۈرۈپ قويدى. موھاي دېمىنى
 ئېلىۋېلىپ بۇ شاپانەتچىگە رەھمەت
 ئېيتتى مەقسىتىدە يېنىغا قارىدى،
 ئۇنىڭ قارىسىمۇ كۆرۈنمىدى. موھاي
 «شەھەر ياشلىرى نەجەپمۇ ئەدەبلىك
 ئىكەن» دېگەننى ئويلىغىچە يولىغا
 راۋان بولدى...
 شاكىر خىلۋەت بىر جايغا بې-
 رىپ، قاپچۇقتمىكى بۇلنى سىناناپ
 چىقتى، پىسا، توپ - توغرا 200
 يۈەن ئىكەن.
 كەچ بولدى، شاكىر ئۆيگە قايت-
 تى، ئۇ غىشىپ نىساخا ئېيتتىمچە
 ئۆيگە كىرىپ داڭ قاتقىمچە تۇرۇپ
 قالدى. ھېلىقى موھاي ئاپىسى بى-
 لەن پاراڭلىشىپ ئولتۇراتتى. شا-
 كىرنىڭ ئاپىسىنىڭ ئاچىسى بولغان
 موھاي سىزىپ قالدۇمۇ ياكى ئۇ-
 مىغانغا سالىدۇ، ئىنتايىن قىزىق-
 تى.

شاكىر ئەيگەك بىلەن تەرىپىم-
 لەش ئورنىدا كۆپ قېتىم تەرىپىم-
 لىنىپ چىققان بولسىمۇ، يامان ئا-
 دەمنى يەنىلا ئۆزگەرتەلمىدى.
 ئۇ بۈگۈنكى يەكشەنبىدىن پايدى-
 دىلىنىپ ئوبدان تاپاۋەت قىلىۋې-
 لىش مەقسىتىدە بازارچىلار تازا كۆپ
 چىققان كوچا ئاپتوبوسقا قىستىلىپ
 چىقىۋالدى ھەم ھۇشيارلىق بىلەن
 ئاپتوبوس ئىچىنى كۆزىتىپ، كى-
 شىلەرنى دەڭسەپ باقتى: «ئاۋۇ كۆزەي-
 نى كىلىك كادىردىن كۆڭۈلدەك دەك
 چەقمايدىغان دەك تۇرىدۇ. بەلى،
 مۇنۇ سەھرالىق موھاي كۆڭۈلدەك-
 دەك نىشان ئەمەسمۇ؟» ئۇ شۇلارنى
 ئويلىدى. دە، موھاي-نىڭ بىسپەلت
 ئېلىش ئۇچۇن بۇلنى قەيەردىن ئال-
 غانلىقى ۋە سالغانلىقىغا دىققەت
 قىلىپ تۇردى.
 ئاپتوبوس بىر بېكەتتە توختىدى،
 ئۇ موھاي-نىڭ مۇشۇ يەردە چۈشۈپ
 قالىدىغانلىقىنى پەسەلەپ، كىشىلەر
 ئارىسىدىن قىستىلىپ ئۆتۈپ،
 - موھاي، قىستاقچىلارغا قىيىنلىق
 قاپلا، مەن چۈشۈرۈپ قۇيماي، دېدى
 ۋە موھاي-نىڭ قولتۇقىدىن يۆلەپ،

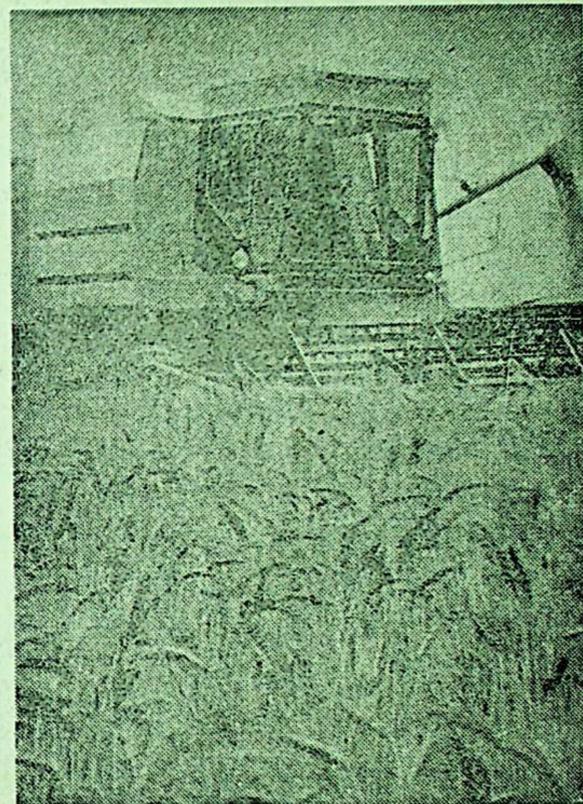
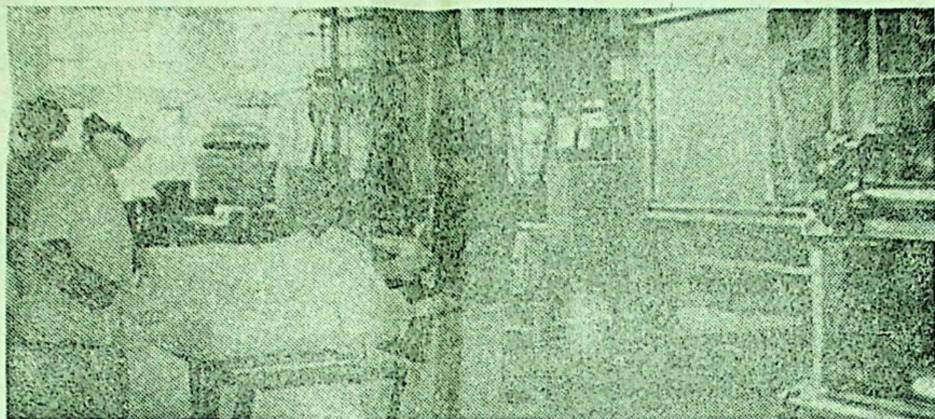
قەدىمى ئاي - كۈن مېنىڭ، ھارماس زامان كارۋانىمەن،
 تۈرمەيگەن سېنى ساقلاپ ئۇخلىساڭ - ئويغانمىساڭ.
 يۈكۈرەيمەن چاپقىلى ئالغا بۇدۇر مۇتلەق ھۆكۈم،
 شالغايىمەن مەيلى كىم بول ياندۇشۇپ ماڭالمىساڭ.
 ئۆتمەس دەقىقەم ھېچ بىكار ئىشلىسەڭ تۇجۇپمىلەپ،
 چىڭ تۇتۇپ مىنۇتىمۇ قىلساڭ شىجائەت، ئالىمىساڭ.
 شان - شەرەپ كەلمەيدۇ قولغا بولمىسا غەيرەت - چىدام،
 يىگىندە ھارماي زىرىكىمى كەر قودۇق قازالمىساڭ.
 جەڭدە باتۇر بولمىساڭ كەر «ئەر» دىمەيمەن مەن سېنى،
 پۈكلەپ جاپالار بېلىنى قەھرىمان سانالمىساڭ.
 بول ئاگاھ تەمكىن ئۆزەڭمۇ سال نەزەر، دەۋرانغا باق،
 ئاقشۈت يەيسەن پۇشايمان ئەقلىڭنى تاپالمىساڭ.

ماڭماقتىن قار كېچىپ،
 ئاپئاق قاردىن يېڭى يول ئېچىپ،
 چىلايدۇ يىراقتا ئىقبال پەرىسى،
 ۋىسالىنىڭ خۇش ھېدىنى چېچىپ،
 قەلبىدە غايىنىڭ ئىشقى لاۋۇلدار،
 ئايىغىم ئاستىدا ياتىدۇ قارلار....
 مەيلى جىرا، مەيلى تىك ھاڭسىلار،
 قايتۇرالماس مېنى يولۇمدىن.
 يېتەكلەيدۇ ئىقبال پەرىسى،
 مەھكەم تۇتۇپ ئىككى قولۇمدىن.
 قەسەمبىلا
 ئانىجان خەلقىم،
 توختىماستىن ماڭمەن ھامان،
 قارلار كېچىپ ئاشمەن داۋان!

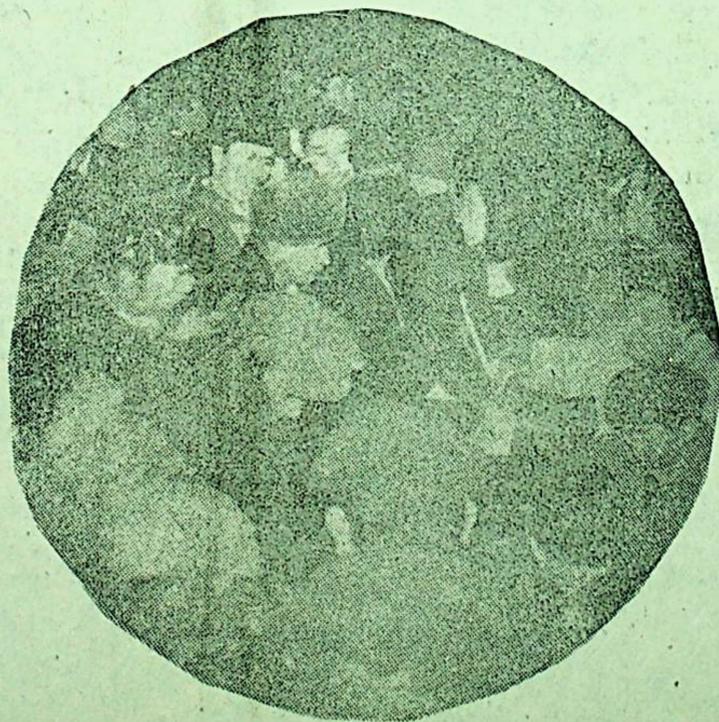
قار ئۈستىدىكى ئارچا
 تۇنمىيا زەتتىمىيا زفوتوسى

1991 - يىلى ۋىلايىتىمىزدىكى ئون چوڭ خەۋەر

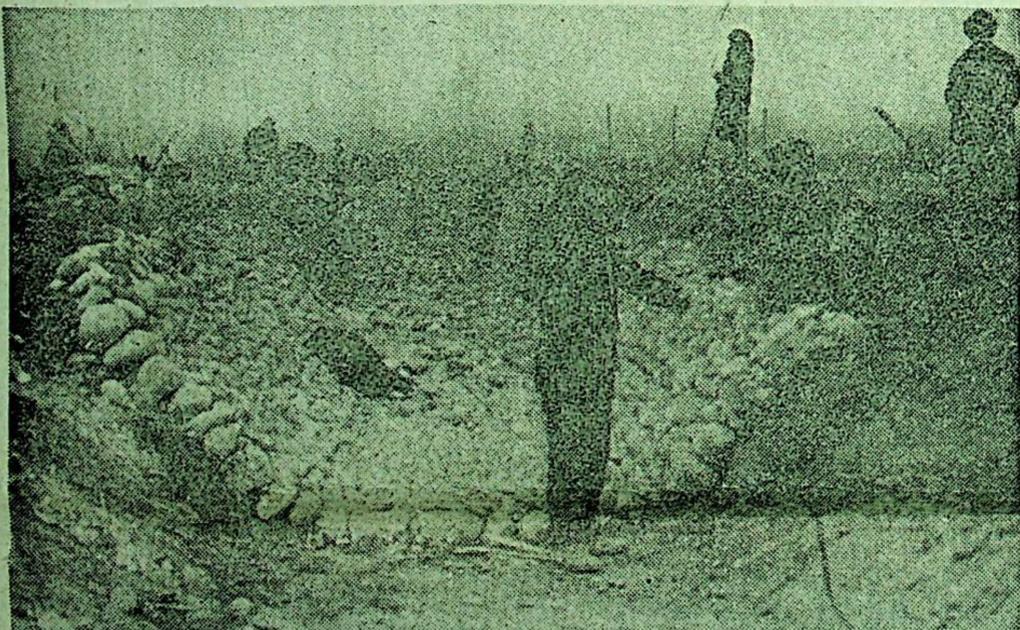

ۋىلايىتىمىزدىكى بۇ يىللىق سانائەت ئىشلەپچىقىرىش پىلانى مۇددەتتىن بۇرۇن ئورۇندالدى. 31 خىل مەھسۇلات بىرقەدەر زور دەرىجىدە ئاشتى. ۋىلايەتلىك ھاراق زاۋۇتى، سۇلياۋزاۋۇتى، نېفىت شىركىتى، ئاقسۇ شەھەرلىك سۇلياۋزاۋۇتى ئاپتونوم رايون بويىچە 2-دەرىجىلىك كارخانىلار قاتارىدىن ئورۇن ئالدى.

باي، شايار، ئاقسۇ كوشەھەر ناھىيىلىرى ۋە ئاقسۇ شەھىرى مەھلىلەر ئىتتىپاقلىقىدا نەمۇنە ناھىيە، شەھەر بولغاندىن كېيىن، بۇ يىلى يەنە ئاۋات، توقسۇ ناھىيىلىرى ئارقا - ئارقىدىن مەھلىلەر ئىتتىپاقلىقى ۋە تەرەققىياتى بويىچە نەمۇنە ناھىيە بولدى؛ باي ناھىيىسى ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن «ئىككىنچى ھىمايە قىلىش» بويىچە نەمۇنە ناھىيە دېگەن نامغا ئېرىشتى.

ۋىلايىتىمىز تۈرلۈك تەبىئىي ئاپەتلەر ئۈستىدىن خالىمى كېلىپ، يېزا ئىگىلىكىدە ئۇدا 11 - يىلىمۇ مول ھوسۇلنى قولغا كەلتۈردى. ئاشلىق، پاختا، ياغلىقدان، چارۋا مەھسۇلاتى ئومۇمىيۈزلۈك ئاشتى. پاختىدىن كۆرۈلۈپ باقمىغان دەرىجىدە مول ھوسۇل ئېلىنىپ، ئومۇمىي مەھسۇلات 1 مىليون 600 مىڭ دەنەگە يەتتى. دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى تۇنجى قېتىم 600 يۈەندىن ئېشىپ كەتتى.

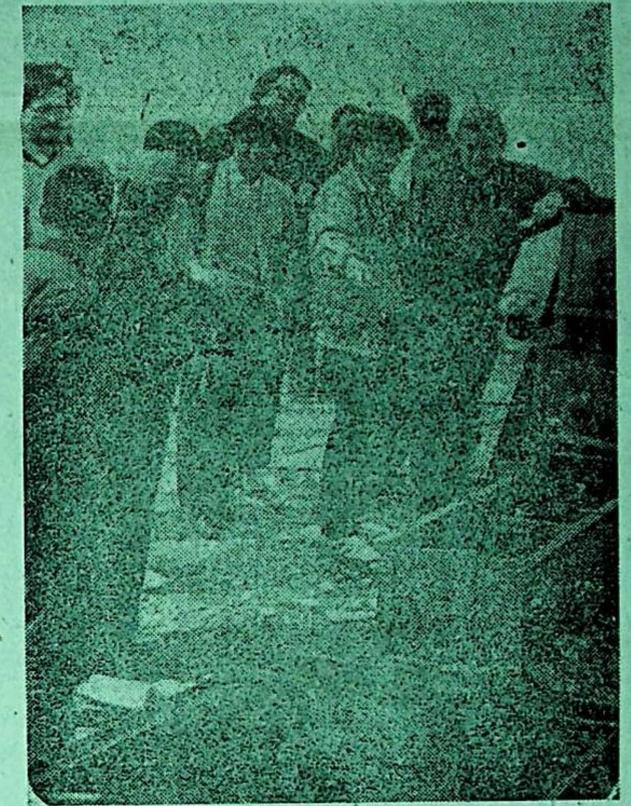

ۋىلايىتىمىز تۇنجى قېتىملىق ئىختىساس ئىسپاتىنى پالماشتۇرۇش - كېلىشتۈرۈش يىغىنى چاقىردى 1000 غا يېقىن ئالىي مەكتەپ، ئوتتۇرا تېخنىكومنى پۈتتۈرگەنلەر ھەر قايسى ناھىيە، يېزا - بازار كارخانىلىرى تەرىپىدىن قوبۇل قىلىندى.

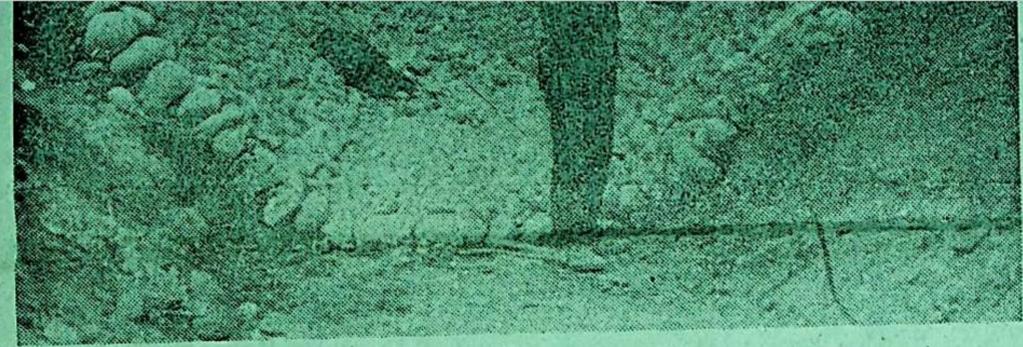

ئاقسۇ كوشەھەر ناھىيىسى شەرەپ بىلەن «مەھلىلەكەتلىك دېھقان - چارۋىچىلىق

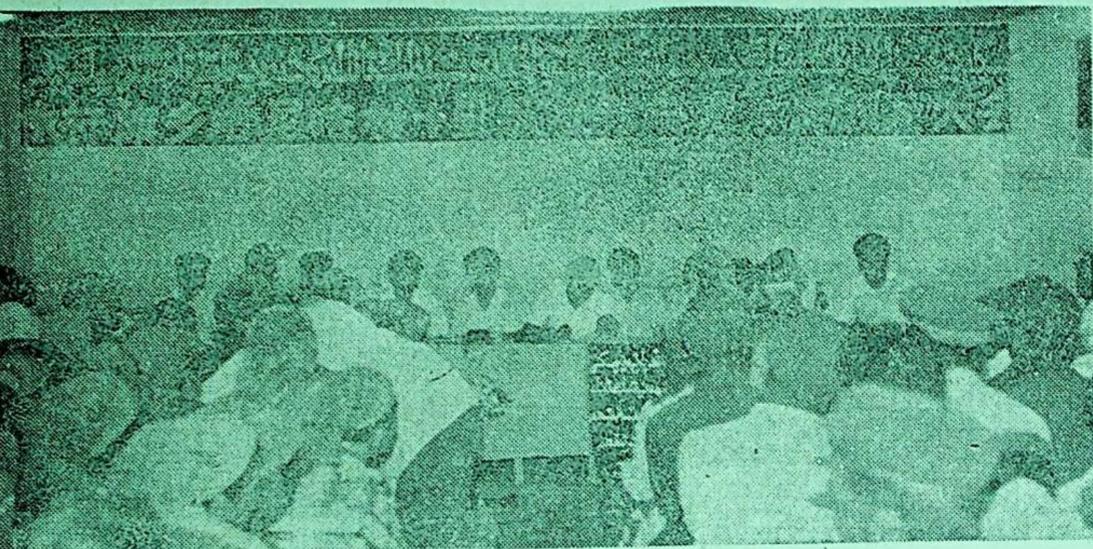
۱ ۋىلايەتتىمىز تۇنجى قېتىملىق ئىختىساس ئىدىگىلىرىنى پالماشتۇرۇش-كېلىشتۈرۈش يىغىنى چاقىردى 1000 غا يېقىن ئالىي مەكتەپ، ئوتتۇرا تېخنىكومنى پۈتتۈرگەنلەر ھەر قايسى ناھىيە، ئېزا-بازار كارخانىلىرى تەرىپىدىن قوبۇل قىلىندى.

۱ دۇنيا بانكىسىدىن ئېلىنغان قەرزدىن پايدىلىنىپ يېزا ئىگىلىكىنى ئۈنۈپرسال ئېچىش تۈرى بولغان - ئۆگەن دەريا سۇغىرىش رايونىدا يېزا ئىگىلىك سۇغىرىش، زەي سۈنى چىقىرىۋېتىش ۋە مۇھىت قوغداش تۈرى ئومۇميۈزلۈك يولغا قويۇلۇشقا باشلىدى.

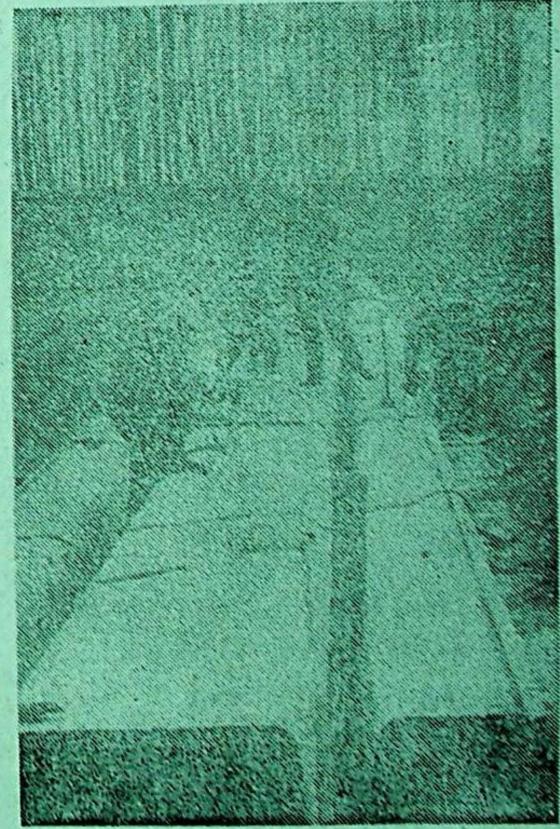
۱ ئاقسۇ كۈنمىشەھەر ناھىيىسى شەرەپ بىلەن «مەھلىمكە تىلىك دېھقان-چارۋىچىلىق رايونلىرى مائارىپى بويىچە ئىلغار ناھىيە» نامىغا ئېرىشتى، ئۇنىڭغا ئۇلاپلا ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن ئېتىز - ئېرىق سۇ ئىنشائات قۇرۇلۇشى «تەڭرىتاغ لوڭقىسى» مۇسابىقىسىدا 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

۱ ۋىلايەتتىمىزنىڭ «ئون يۈلتۈزلۈك مەدەنىيەتلىك ئائىلە» لەرنى باھالاپ چىقىشنى ئاقسۇ شەھىرىدە نۇقتىدا سىناق قىلىش ئاياغلاشتى، ئاقسۇ شەھىرىدىن بىر تۈركۈم دېھقان ئائىلىسى ئالدى بىلەن يۈلتۈزلۈك بەلگە تاقىدى. ئاقسۇ شەھىرىنىڭ بۇ تەجرىبىسى پۈتۈن شىنجاڭغا تارقىتىلدى.

۱ قىزىل سۇ ئامبىرىغا 7 - ئايدىن باشلاپ سۇ قاچما لىنىيىسى، 1 - كېنېراتورلار گۈرۈپپىسى توك تارقىتىپ، ئۆگەن دەرياسىنىڭ 1991 - يىلى كەلكۈندىن مۇداپىئەلىنىشىدە غايەت زور رول ئوينىدى.

۱ 7 - ئاينىڭ 16 - كۈنى ۋىلايەت بويىچە ئەڭ چوڭ توقۇمىچىلىق فابرىكا قۇرۇلۇشىدا ئىش باشلاندى، قۇرۇلۇش سۈرئىتى تېز بولدى.

۱ ۋىلايەتلىك قەنت زاۋۇتى، داكاۋاك فابرىكىسىنى كېڭەيتىش، ئۆزگەرتىپ قۇرۇش قۇرۇلۇشى ئاپتونوم رايونىنىڭ تەكشۈرۈپ ئۆت-كۆزدۈپلىشىدىن ئۆتتى، قەنت - شېكەر زاۋۇتى - شىماڭ 9000 توننا شېكەرى تۇنجى قېتىم خەلق-ئارا بازارغا كىرگۈزۈلدى.

